

> Retouradres Turfmarkt 147

Aan de Minister-President
minister van Algemene Zaken
H.W.M. Schoof
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AW Den Haag

Turfmarkt 147
www.rijksoverheid.nl
www.facebook.com/minbzk
www.twitter.com/minbzk
[www.linkedin.com/company/
ministerie-van-bzk](https://www.linkedin.com/company/ministerie-van-bzk)

Kenmerk
2025-000661325

Uw kenmerk

Datum 24 november 2025
Betreft Verzoek informatie ten behoeve formatie 202500162

Geachte heer Schoof,

U heeft ons het verzoek doen toekomen van de informateur met daarin vragen over het wettelijk instrumentarium in relatie tot het versnellen van grootschalige woningbouwlocaties en over het schrappen van bovenwettelijke eisen (kenmerk 202500162). Bijgaand treft u de verzochte informatie. Ik wil u vragen deze informatie door te geleiden naar de informateur.

Hoogachtend,

De minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening,
namens deze,

Chris Kuipers
Secretaris-generaal

Vraag 1 Op welke wijze kan het instrumentarium van de voormalige Crisis- en herstelwet, die is opgegaan in de Omgevingswet, een bijdrage leveren aan het versnellen van de realisatie van de grootschalige Woningbouwlocaties, en in hoeverre versterkt dat de Rijksregie?

Antwoord

Chw instrumenten in de Omgevingswet

Het instrumentarium van de voormalige Crisis- en herstelwet (Chw) dat grotendeels in de Omgevingswet is opgegaan kan op verschillende manieren een bijdrage leveren aan het versnellen van de realisatie van de grootschalige woningbouwlocaties. Zo zijn de bestuursrechtelijke versnellingen uit de Crisis- en herstelwet overgenomen in de projectprocedure onder de Omgevingswet (zie bijlage 1). Het gaat dan om:

- verbod op pro forma beroepen (zonder de gronden waarop het beroep ziet)
- geen aanvulling beroepsgronden na verstrijken beroepstermijn
- uitspraketermijn van zes maanden door de bestuursrechter

Deze punten zien voornamelijk op het versnellen van de gerechtelijke procedures.

De **experimenteerbepaling** uit de Crisis- en herstelwet is ook overgenomen in de Omgevingswet. Deze bepaling maakt het mogelijk dat via een algemene maatregel van bestuur (amvb) tijdelijk van regels van de Omgevingswet, de Elektriciteitswet, de Gaswet¹, de Huisvestingswet 2014 en de Leegstandwet, de Warmtewet en de Wet milieubeheer wordt afgeweken, met inachtneming van internationaalrechtelijke verplichtingen. Als er gebruik wordt gemaakt van een experiment moet in een algemene maatregel van bestuur een aantal zaken beschreven worden, zoals wat is het doel en de tijdsduur van het experiment is, van welke regels kan worden afgeweken en voor welk gebied of voor welke besluiten die afwijkingen zijn toegestaan.

Afhankelijk van de specifieke situatie, kan onderzocht worden op welke wijze de experimenteerbepaling kan worden ingezet om van regels af te wijken en de ontwikkeling van woningbouwprojecten waaronder grootschalige woningbouwlocaties te versnellen.

Aanvullingen experimenten via het wetsvoorstel versterking regie volkshuisvesting

In het kader van het Wetsvoorstel versterking regie volkshuisvesting wordt voorgesteld om het mogelijk te maken dat **via een ministeriele regeling** het toepassingsbereik van een bestaand experiment wordt uitgebreid door daaraan nieuwe gebieden toe te voegen. Door deze wijziging kunnen gemeenten voor nieuwe locaties makkelijker en sneller gebruikmaken van reeds elders toegestane succesvolle experimenten. Deze aanpassing levert een versnelling van ten minste zeven maanden op ten opzichte van de huidige procedure, omdat er voor nieuwe gebieden geen wijziging van de algemene maatregel van bestuur meer nodig is, maar een ministeriele regeling. De Crisis- en herstelwet kende sinds 2019 deze mogelijkheid ook waarvan veelvuldig gebruik is gemaakt. Zo was het experiment sociale koop zeer succesvol, waarmee gemeenten een hogere maximale kostengrens, namelijk de NHG-kostengrens, voor sociale koopwoningen konden hanteren. Ook is van het experiment gebruikgemaakt om tijdelijk te kunnen afwijken van milieuregels, waardoor er bijvoorbeeld vooruitlopend op het verplaatsen van een fabriek al woningen gebouwd konden worden. Het Wetsvoorstel versterking regie volkshuisvesting ligt momenteel ter behandeling bij de Eerste Kamer.

Tot slot wordt momenteel gewerkt aan een wetsvoorstel dat de Omgevingswet wijzigt waarmee de **doelen waarvoor een experiment kan worden aangewezen worden verbreed**. Dit is een van de maatregelen die voortvloeit uit het adviesrapport STOER (schrappen van tegenstrijdige en overbodige eisen in regelgeving). Nu kan een experiment worden opgesteld voor de volgende doelen: het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit, ook vanwege de intrinsieke waarde van de natuur (artikel 1.3, aanhef en onder a, Ow). Het is echter ook wenselijk om experimenten te kunnen aanwijzen die zijn gericht op het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften (artikel 1.3, aanhef en onder b, Ow). Hierdoor nemen ook de mogelijkheden toe voor nieuwe experimenten, waaronder woningbouwprojecten.

¹ De Energiewet vervangt de Gaswet en de Elektriciteitswet.

Projecten van nationaal belang

De **Omgevingswet** bevat daarnaast instrumenten om projecten van nationaal belang te realiseren en biedt daarmee mogelijkheden voor het Rijk om meer regie te nemen. Dit kunnen ook woningbouwprojecten van nationaal belang zijn. In de ontwerp-Nota Ruimte met de lange termijn visie van het Rijk op de ruimtelijke inrichting van Nederland zijn ook grootschalige woningbouwlocaties aangewezen waar rijkregie noodzakelijk is. Het gaat dan om 17 grootschalige woningbouwlocaties die reeds waren aangewezen in de NOVEX verstedelijkingsgebieden² en vier nieuwe grootschalige locaties die rijkregie nodig hebben in Hengelo/Enschede, Apeldoorn, Helmond en Alkmaar. Snelle vaststelling van de nota Ruimte zal helpen om de doorwerking en rijkregie voor de ontwikkeling in te zetten voor realisatie. Waarbij ook geldt dat de regionale woningbouwprojecten via de woningbouwafspraken over aantallen tussen Rijk, provincie en gemeenten nationale sturing kennen.

Om die te realiseren heeft het Rijk instrumenten om een locatiekeuze te maken, het planologisch regime aan te (laten) passen en vergunningen te verlenen als dat nodig is. Het Rijk kan via het grondinstrumentarium de grond op deze locaties voor nationale belangen verwerven (zo zijn er voor defensieprojecten voorkeursrechten gevestigd). Als het nodig is kan het Rijk dus ook dwingend sturen op de locatie van een grootschalig woningbouwproject, daarover de knoop doorhakken bij bestuurlijke impasses en desnoods de vergunningen verlenen.

Het Rijk heeft de volgende **instrumenten voor projecten van nationaal belang**:

Instructieregel: De Omgevingswet geeft de mogelijkheid om bij algemene maatregel van bestuur instructieregels te stellen waarmee het Rijk nationale belangen richting decentrale overheden kan borgen door sturing te geven aan lokale besluiten. Dit kan ook locatiegericht. In het voorgenomen Besluit versterking regie volkshuisvesting zijn instructieregels opgenomen die zien op de inhoud van het gemeentelijk, provinciaal en nationaal volkshuisvestingsprogramma. Deze regels zien onder andere op de programmering van voldoende betaalbare woningen en de plancapaciteit. Deze zien niet direct of uitsluitend op de grootschalige woningbouwlocaties, maar geven wel aan waar, hoeveel en voor wie er woningen gebouwd moet worden. Als het gaat om locatiegerichte instructieregels wijst het Rijk locaties aan die in het omgevingsplan voor defensie doeleinden, of als reservering voor energieopwekking, buisleidingen of wegen opgenomen moeten worden. Overwogen kan worden of dit zinvol is voor woningbouw waarbij dan ook geldt dat een dergelijke instructie noodzakelijk en proportioneel moet zijn en wat betreft de locatie een gedegen ruimtelijke onderbouwing noodzakelijk is. Met de Wet versterking regie volkshuisvesting wordt ook gebruik gemaakt van sturing met instructieregels (zie hierna). De praktijk tot nu toe wijst uit dat gemeenten doorgaans op eigen initiatief en op basis van bestuurlijke afspraken hun omgevingsplan aanpassen ten behoeve van woningbouw.

Instructiebesluit: De minister kan een instructie aan één of enkele decentrale overheden geven tot het nemen of nalaten van concrete besluiten. Het kan bijvoorbeeld gaan om een instructie aan provinciale staten tot het stellen of wijzigen van regels in de provinciale verordening of aan de gemeenteraad tot opnemen of wijzigen van regels in het omgevingsplan. Een instructie moet gebaseerd zijn op openbaar gemaakte nationale beleidskeuzes.

Alvorens tot een instructiebesluit over te gaan, moet bestuurlijk overleg plaatsvinden. Tot op heden is dat afdoende gebleken en heeft het Rijk nog geen instructiebesluit hoeven nemen. Een voorbeeld hiervan is de ontwikkeling bij Bleizo. Desalniettemin kan dit instrument worden ingezet op het moment dat bestuurlijk overleg niet tot het gewenste resultaat leidt. Zo kan een omgevingsverordening van een provincie, waarin staat dat er in strijd met de instructieregels uit het Besluit versterking regie volkshuisvesting 40% sociale huur in plaats van 30% sociale huur vereist is, door het Rijk worden afgedwongen dat dit gewijzigd wordt door de inzet van een instructiebesluit. Het instructiebesluit moet noodzakelijk (subsidiariteit) zijn en niet verder gaan dan nodig is (proportioneel), dit vergt een zorgvuldige motivering. Een instructiebesluit kan dus ingezet worden als gemeenten of provincies regels maken waardoor duidelijk is dat nationale doelstellingen voor woningbouw niet gehaald worden door oneigenlijke belemmeringen in de provinciale verordening of het omgevingsplan die strijdig zijn met nationaal beleid voor binnenstedelijke of buitenstedelijke woningbouw. Denk bijvoorbeeld aan regels die het zonder geoorloofd oogmerk onmogelijk zouden maken een straatje erbij of optoppen te realiseren.

² Metropoolregio Amsterdam, Rotterdam Oostflank, Den Haag CID Binkhorst, Oude lijn Leiden -Dordrecht, Eindhoven internationale Knoop XL en locaties in de Brabantse stedenrij (Breda, Den Bosch, Tilburg), Utrecht Groot Merwede, Amersfoort Spoor en A1 zone, Foodvalley, Nijmegen Kanaalzone en Stationsgebied, Zwolle Spoorzone en Spoorzone Arnhem -Oost en Groningen Suikerterrein en Stadshavens.

Projectbesluit: De minister kan voor een project van nationaal belang een projectbesluit vaststellen. Met een projectbesluit kan het Rijk regie nemen bij complexe projecten met een publiek nationaal belang dat niet doelmatig en doeltreffend door een decentrale overheid kan worden behartigd. In een projectbesluit kan de minister afwijken van gemeentelijke en provinciale regels. Hoewel dit instrument veelvuldig wordt ingezet bij bijvoorbeeld infrastructuur, energieprojecten en recent defensie, is dit instrument voor de woningbouw tot op heden niet ingezet. De organisatie is hier ook niet op ingericht. Een projectbesluit ziet op een concrete locatie en moet daarom aan alle eisen voldoen waarop normaliter gemeentelijke plannen en omgevingsvergunningen voor bouwplannen worden getoetst. Daarbij komt dat de gemeenten zelf vaak sneller tot de noodzakelijke besluitvorming kunnen komen. Ook hebben de gemeenten het beste zicht op de lokale omstandigheden en ontwikkelingen. Als gekozen wordt voor een projectbesluit om als Rijk in het omgevingsplan een bepaalde woningbouwlocatie mogelijk te maken al dan niet in combinatie met de coördinatie c.q. het zelf verlenen van vergunningen betekent dit dat het Rijk dit overneemt van de lokale overheden. Dit vergt investeringen in uitvoeringskracht en de organisatie van VRO. Er is nu geen capaciteit om hier uitvoering aan te geven.

Omgevingsplanactiviteit van nationaal belang: De minister van VRO is als enige minister bevoegd om een vergunning te verlenen voor een omgevingsplanactiviteit van nationaal belang. Het gaat dan om omgevingsvergunningen voor een activiteit van nationaal belang waarmee het Rijk zelf een vergunning verleent om bijvoorbeeld af te wijken van het omgevingsplan. Van dit instrument is tot op heden door het Rijk geen gebruik gemaakt. Omdat het gericht is op de verlening van een vergunning voor een concrete activiteit ligt het niet direct voor de hand om dit instrument voor grootschalige woningbouwlocaties waarbij ook sprake is van gebiedsontwikkeling in te zetten. Wel kan gedacht worden aan de inzet van dit instrument voor een concreet woningbouwproject of huisvestingsinitiatief als de gemeente niet mee wil werken met de verlening van een omgevingsvergunning. Eerder is de inzet van dit instrument bijvoorbeeld overwogen voor het vergunnen van een asielopvang of een radarstation door het Rijk in afwijking van het omgevingsplan.

Voorbereidingsbesluit: De minister kan vooruitlopend op instructieregels, een instructiebesluit of een projectbesluit een voorbereidingsbesluit nemen. Met de voorbeschermingsregels voorkomt de minister activiteiten die (mogelijk) strijdig zijn met de nieuwe regels.

Voorkeursrecht: De minister van VRO is als enige minister bevoegd om een (nationaal) voorkeursrecht te vestigen (recht van eerste koop) om zo de regierol van de overheid voor gebiedsontwikkeling te behouden en evt. prijsopdriving van grond te voorkomen. De minister van VRO heeft voorkeursrechten gevestigd ten behoeve van defensieprojecten. Er zijn nog geen voorkeursrechten gevestigd voor andere opgaven, en dus ook niet ten behoeve van grootschalige woningbouwlocaties. Wel maken gemeenten veelvuldig gebruik van het voorkeursrecht ten behoeve van woningbouw, hetgeen ook wordt aangemoedigd.

Onteigening: De minister kan vervolgens overgaan tot onteigening als sprake is van een nationaal belang of als dat doelmatig is. Grondslag voor onteigening is een omgevingsplan, projectbesluit of een omgevingsvergunning in afwijking van het omgevingsplan. Dat kan ook een besluit van provincie of gemeente zijn.

De bovenstaande instrumenten zijn - met uitzondering van de instructieregels die zijn opgenomen in het voorgenomen Besluit versterking regie volkshuisvesting - tot op heden bijna niet door het Rijk ingezet ten behoeve van de woningbouw. Vaak omdat bestuurlijk overleg ook effectief is gebleken. Een voorbeeld hiervan is de gebiedsontwikkeling bij Bleizo. Tegelijkertijd is het ook niet gebruikelijk om deze instrumenten vanuit het Rijk in te zetten vanwege de dominante positie van gemeenten bij woningbouwontwikkeling als eerste overheid (gelet op hun bredere verantwoordelijkheden en kennis van de lokale omstandigheden van fysieke leefomgeving). Wordt echter gewenst dit te veranderen dan zijn er mogelijkheden maar die vergen wel veel capaciteit en middelen bij het ministerie van VRO.

Wet versterking regie volkshuisvesting

Het wetsvoorstel Versterking regie volkshuisvesting introduceert een gemeentelijk, provinciaal en nationaal volkshuisvestingsprogramma waarmee er wordt vastgelegd hoeveel, waar en voor wie er gebouwd gaat worden. Ook wordt het mogelijk gemaakt voor het Rijk en de provincie om een

instructiebesluit te geven over het volkshuisvestingsprogramma. Deze instructie richt zich op de inhoud van het volkshuisvestingsprogramma van de betreffende provincie of gemeente. Dit legt beleidsdoelstellingen vast voorafgaand aan besluitvorming door decentrale overheden, maar laat de verantwoordelijkheid bij de decentrale overheid voor de realisatie van de woningbouwlocaties. De instructie kan worden gegeven voor zowel aantallen woningen als het aandeel betaalbare woningen

Daarnaast worden via het Wetsvoorstel versterking regie volkshuisvesting (Wvrv) en het onderliggende Besluit versterking regie volkshuisvesting (Bvrv) besluiten voor woningbouwprojecten vanaf 1 woning ook onder de procedurele versnellingen gebracht die in de Omgevingswet zijn opgenomen ten aanzien van het projectbesluit, waarop met het wetsvoorstel ook de versnelde behandeling wordt voorgeschreven. Dat betekent onder meer dat ten aanzien van woningbouwprojecten meteen beroep openstaat bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (beroep in één instantie).

Het wetsvoorstel versterking regie volkshuisvesting voegt daarnaast een aantal nieuwe versnellingen toe voor woningbouwprojecten bestaande uit ten minste 1 woning:

- **Verruiming van rechtstreeks beroep** (overslaan bezwaar). De eis dat een verzoek om de bezwaarfase over te slaan in het bezwaarschrift moet worden gedaan, wordt geschrapt. Dit mag voortaan ook op een later moment geschieden (artikel 16.83a Ow).
- Het mogelijk maken van een **verkorte uitspraak** (zonder motivering) als de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) het hoger beroep afwijst (artikel 16.87b Ow).
- De ABRvS kan beslissen dat er **geen tweede zitting** zal plaatsvinden als het beroep al een keer ter zitting is behandeld (artikel 16.86a Ow).
- Ook wordt geregeld dat een **gemeente geen beroep** kan instellen tegen een andere gemeente als een besluit betrekking heeft op de bouw van een of meer woningen. Dit heeft enige gelijkenis met een regeling in de voormalige Chw waarin decentrale overheden niet in beroep konden gaan tegen besluiten van centrale overheden.

Deze versnellingen gelden voor alle woningbouwprojecten en zien voornamelijk op het versnellen van de gerechtelijke procedures, om te voorkomen dat woningbouwprojecten vastlopen in juridische trajecten en plannen sneller definitief worden. Tot slot wordt in het voorgenomen Besluit versterking regie volkshuisvesting, dat binnenkort bij beide Kamers zal worden voorgehangen, daarnaast de Ladder voor duurzame verstedelijking uitgezet voor nieuwe woningbouwlocaties. Als gevolg hiervan zal bij woningbouw op buitenstedelijke locaties niet langer meer uitdrukkelijk hoeven te worden gemotiveerd waarom er behoefte is aan de woningbouwlocatie en waarom niet voor een binnenstedelijke locatie wordt gekozen. Dit geldt ook voor kleinschalige ontwikkelingen in de vorm van een straatje erbij maar ook voor grootschalige woningbouwlocaties.

Vraag 2 Is het met het instrumentarium van de Omgevingswet mogelijk om bovenwettelijke eisen die gemeenten stellen, te schrappen?

Antwoord

Met de regels in het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) een van de AMvB's onder de Omgevingswet is voor bouwtechnische eisen uitputtend geregeld waar bouwwerken aan moeten voldoen. Lokale regelruimte is alleen aanwezig waar het Bbl deze ruimte uitdrukkelijk biedt, deze ruimte is beperkt. In het vervolg op het adviesrapport STOER worden technische eisen uit het Bbl aangepast om overbodige kosten bij de nieuwbouw te voorkomen. Bouwers en ontwikkelaars zijn ook opgeroepen om aan de versnellingstafels in het kader van STOER extra lokale sturing op kwaliteitseisen te melden zodat hiertegen opgetreden kan worden. Hierover zijn ook afspraken gemaakt op de Woontop 2024.

Gemeenten mogen evenmin aanvullende kwaliteitseisen via contracten (bijv. in anterieure overeenkomsten bij grondverkoop), convenanten of beleidsmatig anderszins stellen. Artikel 122 Gemeentewet en artikel 23.7 Omgevingswet bevatten de verbodsbepalingen. In de gevallen waarin gemeenten deze bepalingen negeren en dwingende invloed uitoefenen op de te realiseren kwaliteit van bouwwerken, waarvan ze geen eigenaar zijn of worden zouden provincies via het systeem van interbestuurlijk toezicht kunnen ingrijpen.

Gemeenten en provincies hebben wel de bevoegdheid om met hun beleid of regelgeving (provinciale verordening of omgevingsplan) eisen te stellen met betrekking tot betaalbaarheid, percentage sociale huur (met het wetsvoorstel versterking regie volkshuisvesting geen hogere percentages meer dan in de instructieregels wordt voorgeschreven), oppervlakte, de locatie van (grootschalige) woningbouwprojecten of met betrekking tot de inrichting (bijv. parkeernormen). De (financiële) haalbaarheid van een woningbouwproject is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van primair gemeenten en ontwikkelende partijen. Bij het stellen van een woningbouwproject moet nadrukkelijk aandacht zijn voor de balans tussen volkshuisvestelijke belangen en stedenbouwkundige belangen enerzijds en (financiële) uitvoerbaarheid anderzijds. Rijk, provincies en gemeenten maken afspraken om aan de nationale woningbouwopgave te voldoen.

Mochten de provincie of de gemeenten bovenwettelijke eisen stellen die maken dat afgesproken woningbouwdoelstellingen niet kunnen worden gerealiseerd dan kan het Rijk met instrumenten uit de Omgevingswet als het instructiebesluit of met instructieregels decentrale overheden aanspreken en daarna opdragen om deze laten vervallen. Mochten decentrale overheden niet aan een dergelijke bestuurlijke opdracht in de vorm van een instructie voldoen, dan kan het Rijk ingrijpen met het instrumentarium van het interbestuurlijk toezicht (zie bijlage 2).

Bijlage 1. Overzicht van bepalingen uit de Crisis- en herstelwet in de Omgevingswet (zoals die wordt aangepast met de Wet versterking regie volkshuisvesting)

Legenda
Wel overgenomen in de Omgevingswet
Wordt nog via een ander traject aan de Omgevingswet toegevoegd
Niet overgenomen in de Omgevingswet, omdat reguliere instrumentarium Omgevingswet hierin al voorziet
Niet overgenomen in de Omgevingswet

Onderwerp / Hoofdstuk Chw	Toelichting
Vergewisplicht voor adviezen (artikel 1.3)	Met artikel 1.3 Chw werd de vergewisplicht uit artikel 3.9 van de Algemene wet bestuursrecht ook uitgebreid naar niet verplichte onderzoeken en adviezen. Onder meer omdat dit leidt tot versnelling of vereenvoudiging van de besluitvorming, is dit niet overgenomen.
Uitsluiting beroepsrecht decentrale overheden (artikel 1.4)	In de Wvrv is wel geregeld dat beroep door andere gemeenten tegen gemeentelijke besluiten niet mogelijk is als het gaat om besluiten over woningbouwprojecten.
Verbod op pro forma beroepen (artikel 1.6)	Dit onderdeel van de Chw-regeling voor versnelde behandeling van (hoger) beroep wordt in de Omgevingswet gecontinueerd voor het beroep zijn tegen projectbesluiten. In de Wvrv is daarnaast een verbod op pro forma beroepen opgenomen voor besluiten die zien op woningbouwprojecten (deze worden bij amvb aangewezen). ³
Geen aanvulling beroepsgronden na verstrijken beroepstermijn (artikel 1.6a)	Dit onderdeel van de Chw-regeling voor versnelde behandeling van (hoger) beroep wordt in de Omgevingswet gecontinueerd voor het beroep tegen projectbesluiten. In de Wvrv is daarnaast opgenomen dat deze regeling ook geldt beroepen tegen besluiten die zien op woningbouwprojecten (deze worden bij amvb aangewezen).
Versnelde behandeling beroep en hoger beroep, en uitspraketermijn van zes maanden door de bestuursrechter (artikelen 1.6, 1.7, 1.8, 1.9a)	In artikel 16.87 van de Omgevingswet is de zes maanden termijn uit de Chw overgenomen voor projectbesluiten. In de Wvrv is daarnaast opgenomen dat deze regeling ook geldt voor procedures en besluiten die zien op woningbouwprojecten.
Opnieuw gebruiken eerdere onderzoeksgegevens (artikel 1.10)	Deze regeling voor hergebruik van onderzoeksgegevens voor het opstellen van een nieuw besluit na vernietiging van een besluit door de bestuursrechter is geregeld via artikel 16.5 Omgevingswet.
Afdeling 1 Ontwikkelingsgebieden (artikelen 2.1, 2.2, 2.3, 2.3a)	Aan deze regeling bestaat niet langer behoefte, omdat het reguliere instrumentarium van de Omgevingswet voorziet in de mogelijkheden die deze regeling bood door flexibiliteit in omgevingswaarden en instructies. Een voorbeeld daarvan is een instructieregel waarin een afwijking wordt toegestaan, mits het bestuursorgaan een programma opstelt dat erop gericht is de overschrijding binnen een bepaalde periode ongedaan te maken (vergelijkbaar met de aanpak in ontwikkelingsgebieden onder de Chw).
Afdeling 2 Innovatie (experimenteerbepaling) (artikel 2.4)	Net als de Chw kent de Omgevingswet een amvb-grondslag voor experimenten (artikel 23.3). Alle wetten waarvan met de Chw kon worden afgeweken zijn opgenomen in dit artikel
Uitbreidingsmogelijkheid toepassingsbereik experimenten bij ministeriële regeling	De uitbreidingsmogelijkheid van het toepassingsbereik van experimenten (welke gemeenten en provincies het experiment kunnen gebruiken) bij ministeriële regeling was niet overgenomen in de Omgevingswet. Deze wordt met de Wvrv herintroduceerd, omdat er ook nu nog behoefte aan is om sneller en flexibeler nieuwe gemeenten aan bestaande experimenten toe te voegen.
Afdeling 6 Versnelde uitvoering van bouwprojecten (artikel 2.9 t/m 2.17)	Het projectuitvoeringsbesluit is niet overgenomen, omdat het reguliere instrumentarium van de Omgevingswet voorziet in de mogelijkheden die deze regeling bood. Gemeenten beschikken via de omgevingsvergunning en het wijzigen van het omgevingsplan over adequate middelen voor ontwikkeling en beheer van de fysieke leefomgeving. Bovendien hebben gemeenten relatief weinig gebruik

³ In art. 16.87a Ow is bepaald dat deze regeling ziet op bij amvb aangewezen besluiten voor categorieën projecten. In het Bvrv zal geregeld worden de versnellingen van toepassing zijn op besluiten voor woningbouwprojecten, als het gaat om de vaststelling of wijziging van een omgevingsplan en een omgevingsvergunning voor:

1. een omgevingsplanactiviteit bestaande uit:

a. een bouwactiviteit en het in stand houden en gebruiken van het te bouwen bouwwerk; of
b. het gebruiken van een locatie voor het verrichten van een activiteit als bedoeld onder a; of

2. een (technische) bouwactiviteit.

	gemaakt van dit instrument (in de periode 2010-2015 zijn er 22 ⁴ projectuitvoeringsbesluiten genomen en vanaf 2015 ca. 4 ⁵). Een gemeente geeft daarbij aan in de toekomst het instrument niet nogmaals te willen toepassen. ⁶ Ook blijkt de praktijk meer behoefte te hebben aan fasering in de besluitvorming in plaats van één toestemming verlenend besluit.
Afdeling 7 Versnelde uitvoering van lokale en (boven)regionale projecten met nationale betekenis (artikelen 2.18 t/m 2.23)	Ook deze specifieke regeling is niet overgenomen in de Omgevingswet, omdat het reguliere instrumentarium van de Omgevingswet voorziet in de mogelijkheden die deze regeling bood. Zo zou versnelde uitvoering van een bestuurlijk gecompliceerde gebiedsontwikkeling kunnen worden bewerkstelligd door vaststelling van een programma voor het te ontwikkelen gebied in combinatie met een bestuursovereenkomst. Ook van dit instrument is maar zeer beperkt gebruikgemaakt (voor drie ⁷ projecten).

Bijlage 2 Woningbouwafspraken, bestuurlijke opdracht (instructie) en interbestuurlijk toezicht.

⁴ <https://www.infomil.nl/onderwerpen/ruimte/ruimtelijke/crisis-en-herstelwet/versnelde-uitvoering-0/overzicht/>

⁵ Gebaseerd op een snelle zoekopdracht in officiële bekendmakingen.

⁶ Praktijkervaringen Crisis- en herstelwet: Voortgangsrapportage 2020 – 2023, p. 64.

⁷ <https://www.infomil.nl/onderwerpen/ruimte/ruimtelijke/crisis-en-herstelwet/afd-7-lokale/aangewezen-lokale/>